

Ingrés del Dr. Antoni Cañellas Trobat

Dia 4 de novembre passat es va celebrar al saló d'actes de la corporació la sessió solemne de recepció del Dr. Antoni Cañellas Trobat com a acadèmic numerari. Va presidir l'acte el Molt Hble. Sr. Francesc Antich, president del Govern, acompanyat del Dr. Alfonso Ballesteros, president de la nostra corporació, i de l'Hble. Sr. Vicenç Thomàs, conseller de Salut i Consum. Hi assistiren també els consellers menorquins del Govern, Hbles. Srs. Albert Moragues i Joana M. Barceló. Cal recordar que la vida del nou acadèmic, mallorquí de naixement, es troba molt lligada a l'illa de Menorca.

El Dr. Antoni Cañellas (dreta) i el Dr. Josep Tomàs, en un moment de la sessió d'ingrés

En el seu discurs d'ingrés, titulat "La cirugía ortopédica articular en el nuevo milenio", el Dr. Cañellas va dissertar sobre la millora dels procediments terapèutics i les innovacions en les tècniques de pròtesi articular. En nom de la Corporació va contestar el Dr. Josep Tomàs Monserrat amb unes breus consideracions sobre el discurs d'ingrés i amb l'exposició dels mèrits i la trajectòria professional del recipiendari.

En acabar els parlaments, el Dr. Antoni Cañellas va rebre la medalla i el diploma acreditatiu de mans del president del Govern de les Illes Balears.

El Professor Jean Dausset, acadèmic d'honor de la Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya

Dia 3 de desembre dematí la sala de sessions de la Reial Acadèmia de Medicina de les Illes Balears va acollir el lliurament de la medalla i el diploma d'acadèmic d'honor de la Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya al Premi Nobel Jean Dausset.

L'acte es va celebrar en un entorn íntim. El Prof. Dausset, acompanyat per la seva esposa Rosa i en presència d'alguns acadèmics balears encapçalats pel president Alfonso Ballesteros, va rebre emocionat la distinció de mans del president de l'acadèmia catalana, el Prof. Jacint Corbella i Corbella. En representació dels acadèmics de Catalunya es trobava present la Prof. Edelmira Domènech.

Després, el president Corbella va adreçar als assistents unes paraules justificatives de la distinció atorgada al Prof. Dausset i va recordar el seu primer contacte amb el Premi Nobel a Toulouse, el 1983, amb ocasió d'un congrès de medicina legal.

A continuació va recordar els històrics lligams que uneixen Tolosa del Llenguadoc amb Catalunya i, finalment, va agrair als membres de l'acadèmia balear l'acollida rebuda, tot assenyalant que "tot i que la relació entre les dues acadèmies no és freqüent, és una relació molt estreta". Acabat l'acte de lliurament, el president Jacint Corbella va signar en el llibre de visites de la institució.

Sessió científica

El 2 de desembre al saló d'actes de la Reial Acadèmia la Dra. Marta Couce Matovelle, del servei d'Anatomia Patològica i directora d'estudis de l'Hospital Universitari Son Dureta, va pronunciar la conferència "Patología cerebral: progresando pese a la complejidad". La dissertació va ésser seguida amb interès pels presents, i seguí un llarg col·loqui.

Homenatge a Enric Fajarnés i Tur (1858-1934)

La Reial Acadèmia va celebrar dia 15 de desembre una taula rodona en homenatge al científic eivissenc Enric Fajarnés, amb motiu del 150è aniversari del seu naixement. A la taula rodona, organitzada amb l'Institut

Universitari d'Investigació en Ciències de la Salut (IUNICS) i la Societat Arqueològica Lul·liana i moderada pel Dr. Alfonso Ballesteros, van participar la Sra. Joana Maria Pujades, demògrafa, el Sr. Ernest Prats García, historiador, el Dr. Josep Tomàs Monserrat, acadèmic numerari, la Dra. Isabel Moll Blanes, catedràtica d'història contemporània i la Dra. Maria Barceló Cifré, professora d'història medieval.

Enric Fajarnés va ésser acadèmic numerari de la nostra corporació i gran difusor de la història de les Illes Balears, a més d'aportar-ne una visió etnogràfica. Home polifacètic, va mostrar la seva vessant cultural en associacions com l'Ateneu Balear, el Col·legi Medicofarmacèutic o la Societat Arqueològica Lul·liana, bastions de la intel·lectualitat mallorquina del moment.

Altres esdeveniments organitzats per commemorar el sesquicentenari del naixement d'Enric Fajarnés són l'exposició "Enric Fajarnés i Tur entre la història i la demografia", inaugurada el 16 de desembre a la sala d'exposicions de La Misericòrdia i el llibre "Enric Fajarnés i Tur (1858-1934) entre la història i la demografia", de Ernest Prats García i Joana Maria Pujades, presentat el 17 de desembre a la Societat Arqueològica Lul·liana.

Conveni amb ASISA

El passat dia 12 de desembre el Dr. Miquel Monserrat Quintana, representant la companyia d'assistència sanitària privada ASISA, va renovar

El Dr. Miquel Monserrat Quintana i el President de la RAMIB, el Dr. Alfonso Ballesteros Fernández al moment de la signatura del conveni de col·laboració

el conveni de col·laboració amb la nostra acadèmia. El conveni dobla la quantitat fins ara assignada i en part es destinarà a finançar l'edició facsimil del llibre del cirurgià escocès George Cleghorn *Diseases in Minorca* (1751), recentment adquirit per la Reial Acadèmia.

Sessió conjunta a La Corunya

Dia 26 de setembre passat la Reial Acadèmia de Medicina de Galicia va celebrar a la seu corunyesa una sessió conjunta amb la de les Illes Balears, en commemoració del bicentenari de la Guerra de la Independència. Las ponències, a càrrec dels Drs. José Carro i Alfonso Ballesteros, presidents de les dues corporacions acadèmiques, aportaren dades interessants sobre la pràctica mèdica als exercits enfrontats.

El Dr. José Carro presideix l'acte conjunt. A la seva dreta, El Dr. Alfonso Ballesteros

**Per memòria:
M. I. Sr. Santiago Forteza Forteza
(1914-2008)**

Als 94 anys, el nostre il·lustre col·lega Santiago Forteza seguia assistint amb constància admirable als actes de l'Acadèmia. Si bé una hipoacúsia li dificultava seguir les sessions científiques al gran saló d'actes, en l'àmbit dels plens acadèmics sovint ens ajudava a tots aclarint aspectes del reglament i dels estatuts corporatius, que dominava com ningú altre. Solia expressar-se de manera franca i honesta, amb paraules tocades sovint d'un humor soterrat. A més era un company generós i senzill de tracte, una persona bondadosa, inaccessible a la maledicència, un amic segur i un col·laborador lleial. Un seguit de complicacions secundàries a una inoportuna fractura de fèmur van precipitar la seva mort el 8 de novembre passat. Havia nascut el 1914 a Felanitx.

En una màxima, La Rochefocault ens adverteix que les qualitats dels homes no són res si no s'usen adequadament: Santiago Forteza va aplicar de jove les seves per aconseguir la vocació mèdica que des de nin sentia. Així, va obtenir el títol d'odontòleg a l'Escola d'Odontologia de Madrid, el 1935; el mateix any va ampliar estudis a Bolonya i a París; després de cursar medicina a les universitats de Barcelona, València i Salamanca es va llicenciar el 1942, quan també va ingressar per oposició en el Cos de Sanitat de l'Aire. Amb la tesi *El tricloroetileno en estomatologia* es va doctorar a la Universitat Central de Madrid, el 1952. Va publicar nombrosos estudis sobre odontologia i cirurgia màxilo-facial, com "Psicoterapia de los desdentados totales" (1944); "Primer molar inferior incluido" (1945); "Aerodontalgia" (1945); "Aeroembolismo pulpar" (1946); "Hipotiroidismo y caries dentaria" (1948); en col·laboració amb Victoriano Fernández Vilá, "Injerto previo en la enucleación de un adamantinoma voluminoso del ángulo mandibular" (1949); "El perborato sódico" (1949); "Técnica de Landser y Kelly para prótesis inmediatas de resina" (1949); "Neuralgia secundaria a calcificación pulpar" (1952); "Resultados de nuestra experiencia en ortodoncia actual" (1954); "Triple fractura

de maxilar superior" (1959)...Va exercir el càrrec de director de l'Hospital Provincial de Palma (1975-81) i la presidència del Col·legi Oficial d'Odontòlegs de Balears (1983-87). Entre 1977 i 1986 va dirigir un dels cursos monogràfics de doctorat en medicina de la Universitat Autònoma de Barcelona. Estava en possessió de diverses condecoracions nacionals i, el 1988, el Consell General de Col·legis d'Odontòlegs i Estomatòlegs d'Espanya li va concedir el títol de col·legiat d'honor.

Va ingressar el 1953 a la nostra Reial Acadèmia, amb el discurs *Estomatopatias viriásicas*. Des de l'any següent va ocupar la plaça de secretari general perpetu de la institució fins el 2002, quan va renunciar a seguir després de quaranta-vuit anys d'entrega plena. Des d'aquest càrrec va deixar a l'acadèmia una petjada permanent de cura i dedicació exemplars, lloades per tots els presidents amb qui va col·laborar. L'any 1958 havia pronunciat el discurs d'inauguració de curs, *Las bellas artes a través de la estomatología*, i en nom de la institució va contestar el d'ingrés del Dr. Pere Riutord, el 2005. Dos anys abans, coincidint amb la celebració dels seus cinquanta anys com a acadèmic numerari, havia rebut la primera medalla Dr. Orfila, màxim guardó de la nostra casa, de mans de la ministra de Sanitat i Consum, Sra. Ana Pastor. En agrair llavors la distinció, va dedicar-la a la seva esposa Joana com a símbol d'una vida compartida i venturosa. El matrimoni havia tengut tres fills: Amèlia, mestra; Isabel, psicòloga, i Josep Francesc, cardiòleg.

Amb ells, rebí tota la família Forteza Albertí els nostres sentiments de condol.

Macià Tomàs Salvà
Acadèmic numerari